

Roll No. :

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 3

APF-2050

M.A. Final Examination, 2022

PUNJABI

Paper - II

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

(भाषा विज्ञान अते पंजाबी भाषा)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :- Question Paper has *three* parts. Attempt all parts as directed.

नोट :- प्रश्न-पत्र के तीन भाग हैं। निर्देशानुसार सभी भागों के हल प्रश्न कीजिए।

Section-A

(Marks : 2 × 10 = 20)

Note :- Answer all *ten* questions (Answer limit 50 words). Each question carries 2 marks.

(खण्ड-अ)

(अंक : 2 × 10 = 20)

नोट :- सभी दस प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 50 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है।

Section-B

(Marks : 8 × 5 = 40)

Note :- Answer all *five* questions (Answer limit 200 words). Each question carries 8 marks.

(खण्ड-ब)

(अंक : 8 × 5 = 40)

नोट :- सभी पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 200 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 8 अंक का है।

Section-C

(Marks : 20 × 2 = 40)

Note :- Answer any *two* questions (Answer limit 500 words). Each question carries 20 marks.

(खण्ड-स)

(अंक : 20 × 2 = 40)

नोट :- किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 500 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का है।

BR-149

(1)

APF-2050 P.T.O.

ਭਾਗ-ੳ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

- (i) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰੋ।
- (ii) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
- (iii) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (iv) ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।
- (v) ਵਾਕ ਅਤੇ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
- (vi) ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (vii) ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
- (viii) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (ix) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਬਾਰੇ ਜੀ.ਬੀ. ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (x) ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ।

2×10=20

ਭਾਗ-ਅ

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। ਉੱਤਰ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

- (i) ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।
- (ii) ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਦੱਸੋ ?
- (iii) 'ਮਾੜੀ' ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- (iv) ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
- (v) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਵ ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
- (vi) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਖਾਕੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਉ ?
- (vii) 'ਭਾਸ਼ਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਜੈਵਿਕ ਵਿਰਸਾ ਨਹੀਂ।' ਕਿਵੇਂ ?
- (viii) ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਕਰੋ ?

8×5=40

ਭਾਗ-ੲ

3. ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।
- (i) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸੁਰ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 - (ii) ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
 - (iii) ਭਾਰਤੀ ਆਰਿਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਮਈ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ?
 - (iv) ਗੁਰਮੁਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਲਿੱਪੀ ਹੈ ? ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

20×2=40